

Läkemedel i priskonkurrens

Förbundet tveksamt till system med dubbla prisförhandlingar

Läkarförbundet kan till nöds acceptera utredningsförslaget om att landstingen skall få förhandla med industrin om inköpspriset för läkemedel, sedan en statlig myndighet först beslutat om ett maximalt inköpspris. Men detta bör endast ses som ett första steg mot ett helt avreglerat system.

I betänkandet »Läkemedel i priskonkurrens» föreslås alltså att en ny statlig myndighet får rätt att självständigt besluta om maximalt inköpspris till apotek (AIP) samt om ett enhetligt utförsäljningspris (AUP) till konsumenten.

Därefter skall industrin och

sjukvårdhuvudmännen kunna förhandla om lägre inköpspriser till apotek mot förskrivning av vissa utlovade volymer. Skillnaden mellan AIP och det lägre priset tillfaller landstinget som en vinst eller besparing.

Läkarförbundet ifrågasätter bl a om den ledande medicinska expertisen räcker till för medverkan i dels centrala, dels lokala prisförhandlingar utan dubbla engagemang. Det återstår också att se hur företagen ställer sig till dubbla prisförhandlingar.

Risk för påverkan

En särskild risk ser förbundet i det att landstingen – för att få ett lägre pris – förut-sätts utlova industrin en viss förskrivningsvolym av de berörda preparaten:

– Ett sådant system kan få olyckliga konsekvenser om sjukvårdhuvudman-nen i syfte att uppnå de utlovade voly-merna söker påverka förskrivningsrät-ten på annat sätt än via läkemedelskom-mittéernas på medicinska grunder ut-färdade rekommendationer, heter det i remissyttrandet.

Förbundet erinrar bl a om en analys av professor Bengt Jönsson (i en bilaga till betänkandet) som visar att riskerna med en situation utan priskontroll är små. Internationaliseringen medför allt mindre prisskillnader mellan olika län-der.

Förbundet anser således att det fö-reslagna systemet inte får betraktas som slutgiltigt utan bara som ett steg på vä-gen mot en avreglering. •

Grupp mot forskningsfusk ifrågasätts i remissyttrande

Det vore fel att inrätta en särskild nationell gransknings-grupp för att hantera forsknings-fusk. Gruppen skulle bl a få en oklar juridisk ställning, fram-håller Läkarförbundet i ett re-missyttrande och förespråkar i stället ett mera domstolsliknan-de organ.

Förslaget lades fram av den parla-mentariska kommittén för forsknings-etik i ett delbetänkande om »Att värna om vetenskapens integritet och en god forskningssed». Läkarförbundet är

dock skarpt kritiskt mot inrättandet av en sådan granskningsgrupp.

I yttrandet konstateras att bara det att gruppen inleder en utredning kan inverka menligt på den berördes möjligheter att verka. Organets beslut kan också få karaktären av en dom, även om det saknas formella sanktionsmöjligheter.

– Det är viktigt att en utredning i ett ärende sker på ett objektivt sätt och, som påpekas i betänkandet, att de viktiga rättssäkerhetskraven på opartiskhet och kompetens tillgodoses.

Förbundet anser därför att det i stäl-let bör övervägas att inrätta ett dom-stolsliknande organ som har att tilläm-

pa de förfaranderegler som gäller för liknande verksamhet. Då kan kraven på kompetens tillgodoses på samma sätt som i domstolar, med sakkunnigförfa-rande, muntliga förhandlingar vid be-hov etc.

Man kritiserar också att gransk-ningsgruppen föreslås inrättas under Sveriges universitets- och högskoleför-bund. Förbundet är inte föreskrivet i lag eller förordning utan är en privat insti-tution av korporativ karaktär för att bl a tillvarata arbetsgivarintressen inom högskoleväsendet.

– Det är minst sagt förvånande att en av regeringen tillsatt parlamentarisk ut-redning föreslår att en intresseförening inrättar ett granskningsorgan för att till-godose ett nationellt intresse. En fråga om forskningsfusk kan utvecklas till en traditionell facklig tvist där forskaren söker fackligt stöd mot arbetsgivaren och ifrågasätter dennes utredning, framhålls det i yttrandet.

Att det nationella granskningsorga-net då är inrättat av arbetsgivarens in-tresseorganisation inbjuder enligt Lä-karförbundet till en för högskolorna synnerligen olycklig processgång. •

ställs i en nationell översikt finner för-bundet vara en naturlig åtgärd. Men det skall då vara översikter för informa-tionsändamål – inte något slags natio-nell rekommendationslista, betonar Lä-karförbundet, som avstyrker förslaget om inrättande av ett Statens råd för lä-kemedelsinformation.

Regionalpolitik på recept?

Förbundet motsätter sig inte att and-ra intressenter än Apoteket AB skall kunna etablera apotek. Däremot kritise-

rar man starkt att glesbygdsservicen då skall garanteras genom att varje expedi-erat recepte åläggs en särskild avgift för detta ändamål.

– Förslaget saknar all rimlighet. De sjuka skall inte på sina recept behöva betala kostnaden för att Sverige är ett land med glesbygd. Enligt vårt förslag måste statens satsning på regionalpoli-tiska åtgärder finansieras med skatte-medel, avslutar Bernhard Grewin. •

Remissyttrandet i sin helhet finns på Läkartidningens hemsida www.slf.se under Media och information.

Uno Käärik
redaktör
tel 08-790 34 87

Layout: Lars-Olof Nihlén
tel 08-790 34 65